

وِشَر ۱۰ دلیل ناکامی کاپلو در تیم ملی انگلیس

۱۴

جرزینیو کارشناس «جام رنگین کمان» می‌شود

قهرمان جام جهانی ۱۹۷۰ برتهران

◀ مهدی زعیم‌زاده

بیش از یک دهه است که استفاده از کارشناس هنگام پخش مسابقات فوتبال در تلویزیون ایران رایج شده و در این روزها می‌توان بسیاری از فوتبالیست‌های سابق یا روزنامه‌نگاران را در شبکه‌های مختلف تلویزیونی مشاهده کرد که بازی‌های جام جهانی را تحلیل می‌کنند. در ایـن میان برنامه «جام رنگین‌کمان» که هر شب از شبکه تهران پخش می‌شود، دست به یک نوآوری بی‌سابقه زده است؛ از هفته آینده «جرزینیو» ستاره سابق فوتبال جهان و برزیل به عنوان کارشناس در این برنامه حضور پیدا می‌کند و کارشناسی بازی‌های جام نوزدهم را بر عهده می‌گیرد.

در روزهای گذشته اجرا، گزارش و کارشناسی‌های مسابقات جام جهانی با انتقادهای طرفداران سختگیر فوتبال همراه شد و برای فوتبال‌دوستان حضور یک کارشناس خارجی یک تجربه متفاوت خواهد بود و در واقع برنامه «جام رنگین‌کمان» به تهیه‌کنندگی محمد قنبری و ابوالفضل اکبری، فصل جدیدی را در کارشناسی فوتبال در تلویزیون ایران شروع خواهد کرد. قهرمان جام جهانی ۱۹۷۰ بامداد جمعه وارد تهران می‌شود و پس از شرکت در یک کنفرانس خبری از روز شنبه فعالیت تلویزیونی خود را در ایران شروع می‌کند. او تا پایان جام جهانی مهمان ویژه جام برای دست یافتن به این مهم رسیده‌ای لازم ساعت ۲۱ روی آنتن می‌رود و حضور جرزینیوی ۶۶ساله می‌تواند یک امتیاز قابل توجه برایش به شمار رود و خاطرات برزیل رواییی جام جهانی ۱۹۷۰ را برای فوتبال‌دوستان زنده کند.

آشنایی با جرزینیو
برای قدیمی‌ها «جرزینیو» که تلفظ صحیح آن «جرزینیو» است یک چهره فراموش‌نشدنی محسوب می‌شود. این گوش راست برزیلی یکی از بهترین‌های جام جهانی ۱۹۷۰ بود و اگر درخشش پله آفسانه‌ای در آن جام جهانی نبود هم‌اکنون آن جام جهانی با جرزینیو شناخته می‌شد نه پله. این

◀ مینا خدرفی

انگلیسی‌ها شاید خالق فوتبال باشند اما برزیلی‌ها به این ورزش روح داده‌اند. تیم کارلوس دونگا تا به این جای جام جهانی با به نمایش گذاشتن بازی‌های کامل، اکنون خود را به عنوان یکی از مدعیان کسب جام نوزده‌م مطرح کرده است. برزیلی‌ها در چهار جام جهانی گذشته سه بار به فینال رسیده‌اند و دو بار هم جام قهرمانی را بالای سر برده‌اند و این بار هم برای دست یافتن به این مهم قابلیت‌های لازم را دارند. برزیل در دیدار مقابل شیلی با سه گل و با برتری کامل به پیروزی رسید. شیلی حریف دست و پا بستهای برای قناری‌پوشان نبود. آنها در رقابت‌های قهرمانی جام جهانی ۲۰۱۰ تنها با اختلاف یک امتیاز با برزیل از گروه خود به رقابت‌های آفریقای جنوبی صعود کردند. شیلی در مرحله گروهی جام هم تنها به دلیل اختلاف گل کمتر نسبت به اسپانیا در گروه خود دوم شد. اما شاگردان مارچلو بلیسا در برابر تیم دونگا هیچ حریفی برای گفتن نداشتند و در عرض چهار دقیقه دو گل زیبا از حریف خود دریافت کردند. این هشتمین شکست متوالی شیلی از برزیل بود. تیم ملی برزیل اکنون با عبور از سد شیلی در مرحله یک‌هشتم نهایی برای راهپایی به جمع چهار تیم یابانی، ۱۲ تیرماه به مصاف هلند خواهد رفت. دونگا که در سال‌های ۱۹۹۴ و ۱۹۹۸ به عنوان کاپیتان تیم ملی برزیل موفق شده برابر تیم ملی هلند به پیروزی برسد، شنبه در ورزشگاه الیس‌پارک شاگردانش را مقابل شاگردان فی‌ماروویک به میدان خواهد فرستاد. برزیلی‌ها در دیدار مقابل شیلی هر کاری می‌خواستند انجام دادند و در صورتی که هلند را پشت سر بگذارند برای رسیدن به فینال کار چندانی دشواری پیش رو نخواهد داشت. آنها در مرحله نیمه‌نهایی باید مقابل برنده دیدار غنا–اروگوئه بازی کنند. کارلوس دونگا مربی برزیل پس از پیروزی سه بر صفر تیمش مقابل شیلی گفت تیمش هنوز باید بهتر شود. او گفت: «مدعی قهرمانی بودن، موفقیت تیم را گارانتی نمی‌کند اما باید بگویم ما روزبه‌روز

خداحافظی شیلی دوست‌داشتنی از آفریقای جنوبی

۱۵

آنها یک مشت اسم بزرگ بودند

۱۵

تکنولوژی ویدئویی در راه است

۱۶

برزیل همیشه برزیل است

هر نامی می‌توانیم برای حذف زودهنگام سه تیم صاحب‌نام جهان بگذاریم ولی شگفتی نه، چون هر سه تیم استحقاق رسیدن به مراحل بالایی را نداشتند. سه کشوری که گمان نمی‌رفت با جام این‌گونه خداحافظی کنند؛ ایتالیا قهرمان جهان، فرانسه نایب‌قهرمان و انگلیس پرمدعا که برای قهرمانی آمده بود. هر سه تیم در خطوط سه‌گانه خود دچار مشکل بودند. به خصوص در خط دفاع و میانی. به آن اضافه کنید که هیچ بازیکن خلاقی در این تیم‌ها نبوده است. تنها نام بود و گذشته پراوازه این نام‌ها، بدون اینکه حضورشان در میدان نگاه مشتاقانه مخاطبان را به خود جلب کند؛ تیم‌هایی که بزرگان‌شان توان و حال بازی کردن نداشتند؛ آن هم در مسابقات بزرگی چون جام جهانی؛ جایی که انگیزه حرف اول را می‌زند. جدا از برنامه‌ریزی، جایی که جسارت و شجاعت، خودباوری، اعتماد به نفس، آمادگی روحی و جسمی (تا بتوان دیگر بزرگان را به چالش کشید) در میان این سه تیم به ندرت دیده شد. به گفته آقای سایمون کوپر نویسنده و تحلیلگر (نویسنده کتاب فوتبال و سیاست) تعادل دنیای فوتبال به هم خواهد خورد و تیم‌های گمنام و کمتر مطرح جهان آنقدر در مورد تیم‌های بزرگ اطلاعات به دست می‌آورند که در آینده‌ای نزدیک شاننه به شاننه آنها خواهند سایید. به وضوح دیدیم که پیش‌بینی ایشان به واقعیت نزدیک و نزدیک‌تر می‌شود، بنابراین دیگر زمان بزرگی بزرگان گذشته، مگر تیم‌هایی که هنوز جسارت و انگیزه حضور در چنین تورنمنت‌هایی را در قلب، روح و جسم خود پرورش داده‌اند و با آن به صورت یک حق مسلم و حیاتی برای سربلندی کشورشان به میدان می‌روند. (حتی تیم‌های کمتر مطرح جهان) دیگر تنها نام‌ها تیمی را از پیش بازنده نخواهد کرد. در این دوران و عصر تکنولوژی تیم‌ها، بازیکنان، خصوصیات فنی و جسمانی به راحتی برای تجزیه و تحلیل در اختیار تمام جهان قرار دارد. دیگر قراردادهای میلیاردی مانع از سرعت بیشتر، جسارت فزون‌تر و سرانجام انگیزه تمام‌شدنی تیم‌ها و بازیکنان کمتر مطرح نخواهد بود.

تنها تجمع بازیکنان و ایجاد تراکم بیش از نیاز در فضای جریمه مشکل هیچ تیمی را حل نخواهد کرد چون به ندرت می‌توان در طول یک یا دو بازی با این شیوه به نتیجه رسید. برای گرفتن سه امتیاز یا با حداکثر شناس و برخورداری از اتفاقات روی ضدحملات یا اشتباه تیم حریف، می‌توان به این مهم دست یافت. با این حال دفاع منطقی به وجود آوردن و ساختار دفاعی مستحکم نیاز هر تیمی است ولی نه تراکم بیش از نیاز و کشیدن ۸-۹ بازیکن به داخل ۱۸ قدم. در این میان می‌توان از دو تیم اروپایی توانمند مثل آلمان و هلند که ساختار دفاعی خود را روی چهار دفاع خطی و دو هافبک تدافعی قرار داده‌اند نام برد. این نمونه بسیار خوبی است برای تیمی که در حالت تدافعی است. بنابراین می‌بینیم که در زمان حمله به خوبی قادرند نفرات مسورد نیاز خود را به نیمه حریف برسانند و حرکات تهاجمی خود را دنبال کنند.

سرعت بالای واپنی‌ها تیم‌های مقابل آنها را شگفت‌زده می‌کند. ما همه دیدیم یک تیم خوب چه مشکلی برای کامرون و دانمارک به وجود آورد. این تیم از معدود تیم‌های جام جهانی است که با سرعت در ساختار دفاعی خودش را قرار می‌دهد و از همان مکانی که حریف صاحب توپ شده است پرس روی بازیکنان توسط نزدیک‌ترین نفر به او آغاز می‌شود. ژاپن با خط دفاعی چهارنفره (به خصوص زمانی که در حالت تدافعی هستند) با کمکت پنج بازیکن میانی، همکاری نزدیک دارند. به اضافه بهترین بازیکن این تیم که شاید یکی از بهترین بازیکنان جام بگردد. «هونددا» در خط حمله از کوچک‌ترین فرصت برای یورش به نیمه حریف با سرعتی بسیار بالا بهره کافی می‌برد، همان‌گونه که در حالت تهاجمی سرعت انتقال توپ و جابه‌جایی بازیکنان تیم مقابل را دچار اشتباهات بسیاری خواهد کرد و همان‌گونه که در حالت تدافعی نیز نظم و طرح پایه خود را به خوبی به اجرا درمی‌آورند و اگر فرصت کافی به دست بیاورند با تمام نفرات‌شان به تیم حریف حمله می‌کنند. دیدیم در ضربات آزاد ایستگاهی چه مهارت و برنامه حساب‌شده‌ای دارند. (دو ضربه آزاد ایستگاهی به دانمارک را فراموش نمی‌کنیم) شادابی، انگیزه، شناخت موارد تاکتیکی، استراتژی مناسب، سرعت خیره‌کننده تیم ژاپن از حالت تدافعی به حالت تهاجمی و بالعکس نشان از خودباوری و اعتماد به نفس بالای این تیم داشت.

کره جنوبی، دیگر نماینده آسیا، سربلند قاره آفریقا را ترک خواهد کرد و شاید به اندازه ژاپن موجب سربلندی کشورش بود. هدف آنها رسیدن به مرحله دوم بود و در این هدف موفق شدند. فوتبال کره در مسیری قرار گرفته که به ندرت ممکن است در جریان بازی گرفتار اتفاقات غیرقابل پیش‌بینی شود. نمایش آنها در میداین جام جهانی تحسین اکثر کارشناسان فوتبال را به خود جلب کرد. استرالیا در مجموع به جز بازی با آلمان که بسیار ضعیف ظاهر شده بود در دو بازی بعدی خود به خصوص پیروزی بر اسلونی نشان داد تیم قابل احترامی است و از کره شمالی هم بیش از این انتظار نمی‌رفت ولی حضورش در جام جهانی و بازی آبرومندانه آنها مقابل برزیل نکته خوب این تیم در جام جهانی بود. ولی در آینده از کره شمالی بیشتر خواهیم شنید.

هلند تیمی است که زیبا بازی نمی‌کند اما پیروز می‌شود. هلند کرایوف با هلند روبن هیچ‌گونه شباهتی به هم ندارند. هلند با کرایوف دنیای فوتبال را به تحسین واداشت و هلند با روبن نه زیبا بازی می‌کند و نه کشاور. به هر حال سبک بازی آنها تهاجمی است. بازیکنان خوبی دارند و می‌توانند یکی از چهار تیمی باشند که به فینال می‌رسند. مرکزیک از گردونه مسابقات بیرون رفت. به نظر من سراروار این‌گونه حذف شدن از جام جهانی نبود. تیمی که بسیار زیبا، دونده، بانشاط و با هدف بازی می‌کرد؛ تیمی که متأسفانه بر اثر اشتباه کمک‌داور یک گل آفساید را پذیرفت و گل دومی را که روی اشتباه فردی دفاع مرکزیک وارد دروازه شد؛ تیمی که آن خوبی متبدل بود آرزوآنتین آورد حیف بود که جام جهانی را ترک کند. به هر حال خروج‌شان از جام چیزی از لیاقت و شایستگی آنها کم نخواهد کرد.

امریکا، تیمی خستگی‌ناپذیر با توان بالای جسمانی و سرعت قابل قبول در زمان حمله (تهاجمی بودن) است. تیمی جسور، با اعتماد به نفس بالا و دارای بازیکنان باتکنیک که با حضور انگلیس در مرحله مقدماتی در کره بود، به عنوان تیم اول گروه به مرحله دوم صعود می‌کند و در برابر غنا اسیر تکنیک برتر بازیکنان این تیم می‌شود. در این بازی آمریکا اشتباه تاکتیک داشت و آن هم سیردن میانه میدان به تیم غنا بود. امریکا هم تیم قابل قبولی بود و هم بازی قابل قبولی داشت.

آلمان دقیقاً به همان فضایی حمله کرد که ضعف تیم انگلیس بود؛ دو دفاع میانی یا مرکزی که نه توان چرخش داشتند و نه توان پوشش همدیگر. به خصوص اینکه انگلیس هم در دفاع چپ (اشلی کول) و هم دفاع راست (گلن جاسون) در عرض و با فاصله بازی می‌کردند. گل اول آلمان را اگر مرور کنیم متوجه می‌شویم این معایب به خوبی نمایان است. انگلیس در جای خود به طور کلی تیمی سردرگم، ناهماهنگ و پراکنده در میدان بود. انگلیس تیمی است که سازمان ندارد و تنها به دنبال بازی مستقیم و دل بستن به درگیری‌های فیزیکی در داخل محوطه جریمه حریف است. آنها به امید اشتباه فردی حریف با قدرت سرزنی بازیکنان خود می‌خواهند به نتیجه برسند. مسلماً درصد شانس پیروزی برای آنها بسیار کم بود. انگلیس‌ها هر فضایی را که آلمان دارد و تنها خلاقیت‌های فردی بازیکنان آرزوآنتین است که (به احتمال فراوان) نتیجه بازی را به سود آنها رقم می‌زند. سه خصوص که هر دو تیم گل‌های زده بالایی دارند و هر دو تیم تهاجمی بازی می‌کنند.

برزیل، هر چه بازی‌ها جلوتر می‌رود خود را بهتر نشان می‌دهد. همان تیمی که عاشقان فوتبال تهاجمی را برای ساین سال سرشار از شادی می‌کند. همان تیمی که علاقه‌مندانش گل می‌خواهند، آن هم جدیدان گل تماشاگران برزیلی از دفاع کردن و دور شدن از بازی تهاجمی بیزار هستند، بنابراین کار برزیل از لحاظ روحی– روانی دشوار است. چون تنها پیروزی است که مردم برزیل را خوشحال می‌کند. (قهرمان جهان شدن) به نظر من خط فرورادر آرزانتین خطرناک‌تر از برزیل است اما برزیل همیشه برزیل است، فکر می‌کنم بهترین فینال، آرزانتین – برزیل با اسپانیا – برزیل باشد.

جهانی ۲۰۰۶ اخراج شد. او به عنوان کاشف رونالدو هم شناخته می‌شود. مطمئناً آنهایی که سن و سال‌شان اجازه می‌دهد با دیدن جرزینیو در تلویزیون ایران به یاد بازی‌های فراموش‌نشدهی برزیل ۱۹۷۰ می‌افتند؛ تیمی که با حضور «پله»، «توستاتو»، «ره ولینو» و «جرزینیو»

جهانی ۲۰۰۶ اخراج شد. او به عنوان کاشف رونالدو هم شناخته می‌شود.

توانایی‌های هوای ژوان مطلع بودند.» لوئیس فابیانو که گل دوم تیمش را مقابل شیلی به ثمر رساند پس از این دیدار گفت: «من فکر می‌کنم دیدار مقابل شیلی نقطه عطفی در فوتبال برزیل بود. بارها حرکات تیمی و ترکیبی را به خوبی انجام دادیم و روی ضدحملات بسیار خطرناک بودیم. اکنون به جمع هشت تیم راه یافتیم و می‌خواهیم با ادامه این روند تا مراحل پایانی صعود کنیم. وظیفه من گلزنی است و به همین دلیل جلوتر از بقیه بازیکنان بازی می‌کنم. خوشحالم که توانستم وظیفه‌ام را به خوبی انجام دهم؛ با این پیروزی گام مهمی به سمت قهرمانی برداشتیم اما هنوز راه درازی پیش رو داریم.» روبینو هم که گل سوم برزیلی‌ها را در این دیدار به ثمر رساند و پس از پایان بازی به عنوان بهترین بازیکن میدان انتخاب شد، گفت: «از اینکه سهمی در موفقیت تیم داشتیم اما ما همه تلاش‌مان را کردیم و نباید افسوس بخوریم، زیرا پتانسیل فعلی شیلی از این بیشتر نیست. تنها مساله ناراحت‌کننده این است که با بدشناسی روبه‌رو می‌شویم، شاید در هر تیمی غیر از برزیل بازی می‌کردیم شانس بیشتری برای حضور در جمع هشت تیم پایانی داشتیم.» گونزالو زارا مدافع شیلی هم پس از شکست تیمش گفت: «از قبل هم می‌دانستیم مقابل تیم قدرتمند و پرمهره‌ای به میدان می‌رویم، اما فکر می‌کنم نتیجه به‌دست‌آمده چندان عادلانه نبود. برزیل تیم برتر میدان بود و باید راهی مرحله بعد می‌شد، اما ما مستحق این شکست سنگین نبودیم. سرنوشت بازی مقابل تیمی مانند برزیل در تاریخ‌ها رقم می‌خورد.

باید به خوبی از موقعیت‌ها استفاده می‌کردیم. بعد از اینکه بقت افتادیم کار برای ما بسیار دشوار شد. مجبور بودیم برای جبران گل خورده حمله کنیم و این مساله باعث شد برزیل فضای بیشتری برای حمله کردن در اختیار داشته باشد.»

بهترین نمایش برزیل در جام جهانی ۲۰۱۰

تسخیرنشدنی‌ها

جریمه می‌کنند و به بازیکنان خطای کاری ندارند. ما سه بازیکن مصدوم داریم و نمی‌خواهیم آنها را در این مرحله از دست بدهیم.» مارسلو بلیسا سرمربی شیلی حریف گفت: «بازی زیبایی بود، چون شیلی بازی فوق‌العاده‌ای را به نمایش گذاشت و توپ را بسیار خوب در زمین به گردش درمی‌آورد ولی برزیل متعادل بازی می‌کرد و می‌دانستیم که چطور باید از فرصت‌هایمان بهره ببریم. شیلی تیمی سرعتی است و ما برای این مسابقه به بازیکنانی همچون رامیرز و دنی آلو نیاز داشتیم. به همین دلیل مطمئن نیستم که آیا رامیرز را مقابل هلند هم به کار خواهیم گرفت یا نه. من به بازیکنانم اجازه دادم در زمین مسابقه حرف بزنند و از احساسات خود بگویند. توانایی آنها در زمین کار ما را راحت‌تر کرده است. این گروه سه سال و نیم است که با هم کار می‌کنند و به همین دلیل با یک نگاه یا یک کلمه منظور هم را می‌فهمند. از اینکه با آنها کار می‌کنم بسیار خوشحالم. از آنجا که میانه میدان بسته بود، ما ترجیح می‌دادیم از جناحین حمله کنیم و کاکا و روبینو فرصت‌های خوبی را خلق کردند.» این مربی برزیلی در بخش پایانی صحبت‌هایش در مورد حریف آتی تیمش گفت: «هلند تیم سرخشتی است. آنها فوتبالی مشابه فوتبال امریکای جنوبی ارائه می‌دهند و عبور از سد آنها کار سختی است. هر رقابتی متفاوت است و نباید با اتکا به اینکه در سال‌های ۱۹۹۴ و ۱۹۹۸ مقابل هلند به برتری دست یافته‌ایم، خوشحال باشیم. هلند یکی از تیم‌های باسابقه جام جهانی است.» سرمربی تیم ملی فوتبال برزیل بعد از اینکه کاکا در بازی با شیلی هم کارت زرد دریافت کرد، لب به اعتراض گشود. کاکا قبل از این نیز به دلیل دریافت دو کارت زرد در بازی با ساحل عاج اخراج شد و دیدار برزیل با پرتغال را به دلیل محرومیت از دست داد. دونگا در این‌باره به خبرنگاران گفت: «این یک مشکل است. نمی‌خواهم دوباره کاکا محروم شود. داوران بازیکنان تکنیکی را

